

GRADONAČELNIK

KLASA: 810-01/25-01/1

URBROJ: 2182/10-02-21-1

Knin, 26.03.2025. godine

Temeljem članka 17. stavak 1. alineja 1. *Zakona o civilnoj zaštiti* ("Narodne novine" br. 82/2015, 118/18, 31/20 i 114/22), i članka 49. stavak 1. točke 36. *Statuta Grada Knina* ("Službeno glasilo Grada Knina" br. 3/21, 13/23 i 16/23), *d o n o s i m*

S M J E R N I C E

za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite na području Grada Knina za period 2025-2029. godinu

1. UVOD

Zaštita i spašavanje od interesa je za Republiku Hrvatsku, a ostavruje se djelovanjem operativnih snaga zaštite i spašavanja u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave te na razini Republike Hrvatske. Prema *Zakonu o sustavu civilne zaštite* (Narodne novine br. 82/15, 18/15, 31/20 i 114/22), jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u okviru svojih prava i obveza utvrđenih Ustavom Republike Hrvatske i zakonom, uređuju i planiraju, organiziraju, financiraju i provode zaštitu i spašavanje. Sudionici zaštite i spašavanja su fizičke i pravne osobe, izvršna i predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i središnja tijela državne uprave. Izvršni dio sustava zaštite i spašavanja su operativne snage zaštite i spašavanja.

Na temelju *Procjene rizika od velikih nesreća za Grad Knin* („Službeno glasilo Grada Knina br. 5/18) (u daljnjem tekstu: Procjena), vidljivo je da kod prirodnih katastrofa, najveća ugroženost prijeti od požara i potresa, dok kod civilizacijskih katastrofa najveća opasnost prijeti od tehničko-tehnoloških katastrofa izazvanih nesrećama u cestovnom i željezničkom prometu.

U prethodnom periodu nije bilo evidentirani katastrofalnih požari niti je proglašena elementarna nepogoda te posebno ističemo da je u proteklom petogodišnjem razdoblju bilo stanje bolje nego u prethodnom razdoblju u smislu učestalosti dešavanja elementarnih nepogoda na području Grada Knina.

Posebnu pozornost treba uzeti i opasnosti od poplava zbog dugotrajnih kišnih razdoblja poput čestog izlivanja rijeka Krke i Butižnice posljednjih godina a vidjele su se posljedice u drugim područjima Republike Hrvatske, koje se trebaju spriječiti na našem području pravovremenim djelovanjem odgovornih u sustavu zaštite i spašavanja.

Isto tako postoji opasnost od leda, sniježnih nanosa i niskih temperatura u zimskom razdoblju što se mogu očekivati i u budućnosti.

Postoje i mogućnost novih oblika incidentnih situacija, koji se javljaju u sadašnje vrijeme, a mogu se očekivati u narednom periodu i na našem području, a to su stanja izbjegličke krize, migrantska kretanja te svrsishodno djelovanje u mogućoj situaciji, kao i aktivna priprema i pomaganje u tim situacijama.

2. CILJ SMJERNICA

Cilj Smjernica za organizaciju i razvoj sustava zaštite i spašavanja na području Grada Knina za razdoblje od 2021-2024. godine, je osigurati postupnu i kontinuiranu izgradnju sustava civilne zaštite, koji će osigurati najvišu razinu spremnosti za provedbu zadaća zaštite i spašavanja stanovništva i materijalnih dobara na području Grada Knina, u složenim uvjetima prirodnih ili drugih većih nesreća, odnosno katastrofa.

Ostvarivanje ciljeva aktivnosti koje su predviđene Smjernicama, podrazumijeva potrebu izgradnje učinkovitog sustava civilne zaštite, temeljenog na realnoj Procjeni, ali uz maksimalno uvažavanje dostignutog stupnja opremljenosti i uvježbanosti operativnih snaga, njihova koordinacija i uvezanost te skladnost u izvršavanju postavljenih zadataka, čime će se izbjeći dupliranje kapaciteta i osigurati racionalan pristup u trošenju proračunskog novca.

Daljnji razvoj sustava civilne zaštite u Gradu Kninu treba temeljiti na Procjeni i cjelovite analize stanja sustava civilne zaštite u prethodnom razdoblju, zakonskih propisa i procedura koje definiraju ovo područje a koje se treba prilagoditi nastalim situacijama

3. DOKUMENTI SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

- temelj za izradu smjernica je *Zakon o civilnoj zaštiti* („Narodne novine 82/15, 118/18, 31/20 i 114/22),
- Odluku o donošenju Procjene ugroženosti stanovništva i materijalnih i kulturnih dobara te okolikša od katastrofa i velikih nesreća za područje Grada Knina,
- Odluku o usvajanju Plana zaštite i spašavanja Grada Knina,
- Odluku o usvanju Plana civilne zaštite,
- Odluka o imenovanju Stožera zaštite i spašavanja Grada Knina,
- Odluku o osnivanju postrojbe civilne zaštite,
- Odluku o određivanju operativnih snaga zaštite i spašavanja i pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite i
- Rješenje o imenovanju povjerenika i zamjenika povjerenika civilne zaštite.

U skladu sa zakonskim odredbama neophodno je:

a) donijeti novu Procjenu ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okolikša od katastrofa i velikih nesreća za područje Grada Knina .

Nositelji:

- Gradonačelnik
- Gradsko vijeće Grada Knina

Rok: do kraja rujna 2025. godine.

b) ažurirati Plan civilne zaštite Grada Knina te Plan civilne zaštite kao njegov sastavni dio.

Nositelji:

- Gradonačelnik
- Gradsko vijeće Grada Knina.

Rok: do kraja kolovoza tekuće godine, ako postoji potreba za ažuriranjem

Polazište za razvoj civilne zaštite je Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara te okolikša od katastrofa i velikih nesreća za područje Grada Knina te Plan zaštite i spašavanja, kao i standardni operativni postupci koji iz toga proizlaze te navedene dokumenta treba stalno ažurirati ako postoji potreba i ako je se stanje sustava civilne zaštite ili su se promjenile okolnosti..

Cilj: uređen zakonski okvir za nesmetanu izgradnju održivog sustava civilne zaštite na području Grada Knina

4. OPERATIVNE SNAGE CIVILNE ZAŠTITE

Osigurati adekvatnu veličinu operativnih snaga, koje će na osnovu svoje jačine, osposobljenosti i uvježbanosti, osobne i skupne opremljenosti, pravilnog i nedvosmislenog sustava upravljanja, zapovijedanja i nadzora, moći se učinkovito suprotstaviti ugrozi, preventivno djelovati na nastajanje nesreće, odnosno svesti posljedice nesreće, ako je ona neizbježna, na najmanju moguću mjeru i što prije osigurati uvjete za nastavak normalnog života i rada.

a) Stožer civilne zaštite Grada Knina

Stožer civilne zaštite je stručna potpora Gradonačelniku Grada Knin kod rukovođenja i zapovijedanja operativnim snagama u slučaju veće nesreće ili katastrofe.

Stožer je stručno, operativno i koordinativno tijelo, koje treba pripremiti kvalitetne i utemeljene prijedloge koji će Gradonačelniku omogućiti donošenje prave i pravovremene odluke za djelovanje u složenim i vrlo zahtjevnim uvjetima velike nesreće ili katastrofe.

Da bi Stožer uspješno obavljao svoje zadaće u sustavu civilne zaštite, potrebno je u periodu 2025 - 2029. godini izvršiti:

- obuka članova Stožera, povjerenika i zamjenika te drugih članova sustava civilne zaštite u slučaju da se imenuju članovi koji nisu već prošli postupak obuke,
- opremiti Stožera zaštite i spašavanja nužnom osobnom i skupnom opremom,
- svake godine održati minimalno dvije Sjednice Stožera i to: u proljeće pred početak turističke sezone te u zimi pred početak zimske sezone i
- svake godine izvršiti provjeru i prozivku pripadnika postrojbe civilne zaštite opće namjene (33 člana).

Nositelji:

- Stožer civilne zaštite i nadležna tijela Grada Knina
- Nadležno ministarstvo iz dijela svoje nadležnosti

Rok: do kraja kolovoza 2025. godine i svake slijedeće godine do kolovoza tekuće godine.

Cilj: članovi Stožera civilne zaštite moraju biti osposobljeni za rad u kriznim situacijam

b) Vatrogasno zapovjedništvo i vatrogasne postrojbe

Javna vatrogasna postrojba Grada Knin u periodu 2025 – 2029. godini treba biti najznačajniji operativni kapacitet sustava civilne zaštite i djelovati svakodnevno kroz 24 sata kao okosnica sustava protupožarne zaštite ali i sustava civilne zaštite na području Grada Knina.

Svoje zadaće i aktivnosti JVP Grada Knina provoditi će sukladno Programu rada Zapovjednika JVP Knin a u suradnji s Vatrogasnom zajednicom Šibensko-kninske županije te Vatrogasnoj zajednici grada Knina, naročito poslove na pripremi i provedbi Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za RH.

U cilju provedbe zadaća iz navedenih Programa potrebno je izraditi Operativni plan motrenja, za svaku godinu ponaosob ali i za period 2025. – 2029. godinu skupa sa Hrvatskim šumama d.d., te ga dostaviti svim sudionicima njegove provedbe.

Da bi se ispunili navedeni zadaci potrebno je tehnički opremiti postrojbu a permanentno stim raditi na osposobljavanju postrojbe i drugih čimbenika sustava civilne zaštite, prvenstveno iz domene protipožarne zaštite i spašavanja.

Važnu ulogu u sustavu protupožarne zaštite čini Dobrovoljno vatrogasno društvo Knin a posebno u provedbi preventivnih i operativnih zadaća. Izrazito je važno permanentno provoditi redovitu obuku operativnih članova DVD-a Knin, što treba nastaviti i u narednom razdoblju.

U skladu s navedenim potrebno je u planskom periodu učiniti slijedeće:

- osigurati tehničku opremljenost JVP Grada Knin i DVD Knin,
- trajno raditi na stručnom osposobljavanju operativnih vatrogasnih snaga,
- skupa sa Hrvatskim šumama izraditi Operativni plan motrenja za period 2025-2029 godine i
- održati pokazne vježbe protipožarne zaštite i u iste uključiti sve sudionike sustava civilne zaštite.

Nositelji:

- Grad Knin
- JVP Grada Knin
- Hrvatske šume d.d.
- DVD Knin

Rok: do kraja 2025. godine, permanentno

Cilj: dobro opremljene i osposobljene vatrogasnih postrojbi u sustavu civilne zaštite

c) Službe i postrojbe pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave koje se civilnom zaštitom bave u svojoj redovitoj djelatnosti

Na temelju Procjene, a u skladu sa člankom 17. Zakona o civilnoj zaštiti, potrebno je pratiti i ažurirati odluku o određivanju pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite, odluke o osnivanju postrojbi civilne zaštite te istu opremiti. Voditi permanentno stanje opremljenosti tehničkim sredstvima i ljudskim resursima operativne snage civilne zaštite a posebno pravne osobe od interesa za sustav civilne

zaštite na područje Grada Knina. Pravne osobe, službe i udruge skupa sa JVP Knina Knin i DVD Knin, trebaju biti okosnica sustava civilne zaštite.

Opremanje i osposobljavanje postrojbe civilne zaštite, planiranje vježbe civilne zaštite sa svim sudionicima procesa zaštite i spašavanja treba biti stalni interes sudionika civilne zaštite u narednom periodu..

Sa svim službama nadležnih Ministarstava i središnjih tijela državne uprave prvenstveno Ravnateljstvom civilne zaštite i njihovih ustrojbenih jedinica u Šibensko-kninskoj županiji potrebno je ostvariti djelatnu suradnju naročito u području razmjene podataka, informacija i iskustava.

Suradnja je bitna i treba se nastaviti sa predstavnicima Hrvatskih šuma d.d., Hrvatskih cesta d.d., Županijskim upravama javnih uslužnih poduzeća, HGSS-om, medicinskim ustanovama i drugim dionicima civilne zaštite.

Aktivnosti i poslove treba provoditi:

Nositelji:

- Gradonačelnik,
- Gradsko vijeće Grada Knina
- Službe, ustanove, postrojbe, udruge, pravne osobe i drugi

Rok: permanentno kroz cijeli planski period

Cilj: skladan i kordiniran rad svih službi, postrojbi i drugih okosnica sustava civilne zaštite

d) Zapovjedništvo i postrojbe civilne zaštite

Zapovjedništvo civilne zaštite i zapovjednik postrojbe civilne zaštite koja će se u narednom periodu u potpunosti opremiti tijekom planskog perioda, imaju pred sobom vrlo odgovornu zadaću zapovijedanja snagama civilne zaštite i suradnju sa ostalim operativnim snagama. Zapovijedanje je uz koordinaciju osnova u izvršenju zadaće, što se naročito ogleda u kriznim situacijama. Zbog toga je vrlo bitno opremiti i osposobiti za stručno djelovanje pripadnika postrojbe civilne zaštite opće namjene. Iste treba kroz planski period mobilizirati i napraviti smotru istih, opremiti odjećom i osposobiti te se na taj način steći uvjete za njihov pravilan angažman na zadaćama za koje su osposobljeni.

Upravo pravilan izbor i mobilizacija pripadnika postrojbe civilne zaštite opće namjene, te njihovim opremanjem i osposobljavanjem, zaokružiti će se cijeli proces, te se može početi sa praktičnim djelovanjem sustava civilne zaštite u svom cijelom obuhvatu. Imajući u vidu navedeno, potrebno je izvršiti educiranje i osposobljavanje Zapovjedništva, stožera i pripadnika postrojbe civilne zaštite te je to prioritarna zadaća u slijedećem periodu.

U periodu 2025-2029. godini potrebno je opremiti cijelu postrojbu civilne zaštite u suradnji sa Ravnateljstvom civilne zaštite iste osposobiti za djelovanje i zadaće koje mogu biti pred njima u kriznim situacijama. Po izvršenju toga napraviti smotru pripadnika civilne zaštite Grada Knina. Nužna oprema pripadnika civilne zaštite bi bila, zaštitni kombinezoni, rukavice, kapa, zaštitna obuća i sredstva komunikacije sa zapovjedništvom.

Kontinuirana zadaća u sustavu zaštite i spašavanja je opremanje i osposobljavanje operativnih snaga, Zapovjedništva i Stožera civilne zaštite.

U planskom periodu aktivnosti treba provoditi:

Nositelji:

- Gradonačelnik
- Stožer zaštite i spašavanja i Zapovjedništvo civilne zaštite
- Ravnateljstvo civilne zaštite

Rok: do kraja 2029. godine opremanje, ostali zadaci permanentno kroz cijeli planski period

Cilj: obučeni pripadnici Zapovjedništva i stožera civilne zaštite, postrojbi civilne zaštite opće namjene, opremljeni dijelom nužne pojedinačne i skupne opreme

5. SUSTAV UZBUNJIVANJA GRAĐANA I SPAŠAVANJA

Osnovni cilj je da sustav uzbunjivanja, javljanja i obavještavanja građana dobro funkcionira, u mirnodopskim uvjetima, a kako bi se u kriznim uvjetima moglo pravovremeno organizirati na obavještavanju, sklanjanju, evakuaciji i zbrinjavanju ugroženih građana i materijalnih dobara.

Nositelj ukupnog sustava uzbunjivanja građana na području Šibensko-kninske županije pa i Grada Knina je Ravnateljstvo civilne zaštite, ustrojbeni jedinica u Šibeniku, koji osigurava stabilnost sustava uzbunjivanja, ali i obavijesti građanima.

Pozivom na broj 112 svaki građanin može i treba prijaviti hitnu situaciju, nesreću ili prijetnju za ljudske živote, imovinu, okoliš i kulturna dobra.

Nositelji:

- Ravnateljstvo civilne zaštite
- Grad Knin

Rok: Trajna zadaća permanentno.

Cilj: dobar i funkcionalan sustav uzbunjivanja, javljanja i obavještavanja s ciljem pravovremenog djelovanja u kriznim situacijama

6. EDUKACIJA STANOVNIŠTVA NA PODRUČJU ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Podizanje ukupne razine svijesti građana kao sudionika ili korisnika sustava civilne zaštite, o mogućnosti ugroza i borbe protiv njihovog djelovanja, treba biti glavni zadatak svih sudionika sustava, jer bez svjesnog i angažiranog građanina nije moguće ustrojiti dobar sustav civilne zaštite.

Katastrofe, posebno neke od njih, kao što su primjerice potres, poplave ili veće nesreće sa opasnim tvarima, teško su predvidljive. Iako je dio njih ipak moguće predvidjeti, sve u pravilu izazivaju teške posljedice po stanovništvo i materijalna dobra.

Posljedice nesreće, u pravilu, budu daleko veće troškova za educirano i

osposobljeno stanovništva, upravo zbog nesnalaženja i neznanja. Stoga je u narednim godinama edukaciji potrebno posvetiti dužnu pažnju, a posebno kroz:

- edukaciju stalno spremnih snaga (DVD, HGSS),
- edukaciju Stožera civilne,
- zapovjedništva i pripadnika postrojbe civilne zaštite,
- edukaciju članova udruga građana koje su od značaja za sustav zaštite i spašavanje,
- edukaciju građana, posebno najmlađih, putem subjekata koji se bave civilnom zaštitom (JVP Grada Knina, DVD Knin, policijska postaja Knin, Udruge građana, Spotske udruge i drugi),
- uključivo sa nastavkom provedbe Nacionalnog programa edukacije i
- informiranja građana putem sredstava javnog informiranja, letaka, promo materijala i slično.

Dan civilne zaštite, Mjesec zaštite od požara, Međunarodni dan crvenog križa, Dan broja 112, Dan planeta zemlje, Dan voda i drugi datumi moraju biti u funkciji edukacije građana Grada Knina, a što znači da ove datume treba iskoristiti za prezentaciju rada i dostignuća sudionika civilne zaštite (preferirati zajedničke aktivnosti).

Nositelji:

- Stožer civilne zaštite
- Voditelji i zapovjednici operativnih snaga i udruga građana
- Škole i vrtići
- Gradska uprava

Rok: Trajna zadaća.

Cilj: podizanje razine svijesti o zajedničkom djelovanju u sustavu civilne zaštite ponaosob od strane građana

7. SURADNJA NA POLJU CIVILNE ZAŠTITE

Razmjenom iskustava, podataka, znanja i vještina sa odgovarajućim institucijama civilne zaštite iste razine, postići podizanje razine sigurnosti građana i materijalnih dobara na području Grada Knina.

Suradnja svih sudionika na području Grada Knina u dosadašnjem periodu bila je iznimno dobra. U narednom planskom periodu 2025-2029. godine, ovu suradnju potrebno je još unaprijediti, posebno kroz poduzimanje zajedničkih napora za dodatnu edukaciju svih sudionika zaštite i spašavanja, provedbom planiranih vježbi spašavanja te osobito edukacijom građana Grada Knina.

Operativne snage civilne zaštite i sve ostale pravne osobe koje se bave civilnom zaštitom, u okviru svoje redovne djelatnosti, udruge građana koje se bave svim oblicima zaštitom i spašavanjem i sve fizičke osobe, dužne su poduzimati mjere civilne zaštite u okviru svojih nadležnosti i mogućnosti, sve u cilju što kvalitetnijeg i učinkovitijeg sustava civilne zaštite na području Grada Knina.

Nositelji:

- svi sudionici sustava zaštite i spašavanja

Rok: Trajna zadaća.

Cilj: Grad Knin predstavlja važan činitelj u ukupnom sustavu ŠI-KN županije te svoja iskustva predstaviti drugima, isto takokoristiti iskustva drugih u sustavu civilne zaštite i razmjena tih iskustava

6. FINANCIRANJE SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

U planskom periodu osigurati racionalno, ali učinkovito djelovanje civilne zaštite, vodeći računa da financijski pokazatelji nesmiju biti razlogom nefunkcioniranja sustava jer bi tada posljedice mogle biti katastrofalne.

Sukladno članku 17. stavak 3. alineja 4. i 5. *Zakona o civilnoj zaštiti* („Narodne novine“ br: 82/2015, 18/18, 31/20 i 114/22), potrebno je utvrditi izvore i način financiranja sustava civilne zaštite na području Grada Knina. Stoga se u Proračunu moraju u skladu sa ostalim propisima, iskazati slijedeće stavke koje se tiču sustava civilne zaštite:

- sredstva za vatrogastvo (predvidjeti sredstva sukladno Zakonu o vatrogastvu za JVP Grada Knina i DVD Knin),
- sredstva za provođenje civilne zaštite i sredstva za redovne službe i djelatnosti (za sve sudionike u sustava civilne),
- sredstva za provođenje civilne zaštite (edukacija, opremanje, intelektualne usluge, promidžba, vježbe, djelovanje snaga i slično) i
- sredstva za donošenje i reviziju normativnih akata a koje sukladno zakonu izrađuju vanjski suradnici-pravne osobe.

Opremanje operativnih snaga civilne treba uskladiti s planovima opremanja redovitih službi, dok kod opremanja ostalih sudionika, treba uvažavati trenutno gospodarsko stanje ali i izbjeći dupliranje snaga, sredstava i troškova. Financijski izdaci u planskom periodu 2021-2024. godine moraju biti izraz objektivnih potreba i stvarnih financijskih mogućnosti Grada Knina ali nipošto na uštrb civilne zaštite, vodeći računa „**da je uvijek bolje i korisnije preventivno djelovati nego gasiti požare**“.

Nositelji:

- Gradonačelnik
- Gradsko vijeće Grada Knina

Rok: 2025. - 2029. g. – donošenjem Proračuna i trogodišnje planiranje sredstava

GRADONAČELNIK

Marijo Ćaćić, univ. mag. oec.